

Vlaams
Parlement

ingediend op **924** (2016-2017) – Nr. 2
18 januari 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Marc Hendrickx

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met
het Internationaal Verdrag van 1990 inzake
de voorbereiding op, de bestrijding van en
de samenwerking bij olieverontreiniging,
gedaan te Londen op 30 november 1990,
en het Protocol van 2000 inzake de voorbereiding op,
de bestrijding van en de samenwerking bij
de voorvallen van verontreiniging door schadelijke en
potentieel gevaarlijke stoffen,
gedaan te Londen op 15 maart 2000

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Ann Soete, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

924 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw	4
2. Bespreking	4
3. Stemmingen.....	5
3.1. Artikelsgewijze stemming.....	5
3.2. Stemming over het geheel	5
Bijlage: Waarom pas nu een ontwerp van instemmingsdecreet?	

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed besprak op 10 januari 2017 het ontwerp van decreet houdende instemming met het Internationaal Verdrag van 1990 inzake de voorbereiding op, de bestrijding van en de samenwerking bij olieverontreiniging, gedaan te Londen op 30 november 1990, en het Protocol van 2000 inzake de voorbereiding op, de bestrijding van en de samenwerking bij de voorvallen van verontreiniging door schadelijke en potentieel gevaarlijke stoffen, gedaan te Londen op 15 maart 2000.

1. Inleidende uiteenzetting door Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Minister *Joke Schauvliege* zegt dat het Internationaal Verdrag van 1990 inzake de voorbereiding op, de bestrijding van en de samenwerking bij olieverontreiniging, gedaan te Londen op 30 november 1990 (het OPRC-Verdrag) en het Protocol van 2000 inzake de voorbereiding op, de bestrijding van en de samenwerking bij de voorvallen van verontreiniging door schadelijke en potentieel gevaarlijke stoffen, gedaan te Londen op 15 maart 2000 (OPRC-HNS-Protocol), beide een internationale regeling bevatten voor interventies ter bescherming van het mariene milieu. Zoals veel andere verdragen en protocollen, waarbij de notie 'bescherming van het mariene milieu' centraal staat, zijn ook dit verdrag en protocol uitgewerkt door de Internationale Maritieme Organisatie die als gespecialiseerde instelling binnen de Verenigde Naties instaat voor de veiligheid en beveiliging van de scheepvaart en het voorkomen van mariene verontreiniging door schepen.

Beide overeenkomsten leggen de juridische grondslag vast voor een interstatelijke samenwerking tot preventie en inperking van olieverontreiniging en van verontreiniging door schadelijke en gevaarlijke stoffen waarbij schepen, offshore-installaties, zeehavens en inrichtingen voor de overslag zijn betrokken.

Het OPRC-Verdrag behelst in hoofdzaak de verplichting voor zeeschepen om een rampenplan tegen olieverontreiniging aan boord te hebben, de verplichte melding van voorvallen waarbij olie in zee wordt geloosd of kan worden, en het opzetten van nationale en regionale samenwerkingssystemen bij de voorbereiding en de bestrijding van olieverontreiniging. In de marge van de totstandkoming van dit verdrag werd de Internationale Maritieme Organisatie uitgenodigd om een juridisch instrument te ontwikkelen waarbij de toepassing van het OPRC-Verdrag zou kunnen worden uitgebreid naar schadelijke en gevaarlijke stoffen. Dit resulteerde in het vermelde protocol.

Dat België deze internationale overeenkomsten nog niet heeft goedgekeurd, betekent absoluut niet dat er voor de Belgische zeegebieden geen voorschriften zouden bestaan. Wanneer zich op de Noordzee incidenten voordoen waarbij olie of andere schadelijke of potentieel gevaarlijke stoffen in het mariene milieu terechtkomen, is de Overeenkomst inzake de samenwerking bij de bestrijding van verontreiniging van de Noordzee door olie en andere schadelijke stoffen, gedaan te Bonn op 13 september 1983, het zogenoemde Bonn-Akkoord, van toepassing.

2. Bespreking

Ward Kennes merkt op dat het voor Vlaanderen, met een kustlijn aan een van de drukst bevaren zeeën ter wereld en vlakbij diverse petrochemische centra, uiterst belangrijk is om goed voorbereid te zijn op incidenten waarbij olie of andere schadelijke of gevaarlijke stoffen in het mariene milieu terechtkomen. Zowel het verdrag als het protocol gaan al een tijd mee, het verdrag zelfs al meer dan een kwarteeuw. Hoe komt het dat dit ontwerp van instemmingsdecreet er pas nu komt?

Momenteel wordt er gewerkt met het Bonn-Akkoord. Hoe verhoudt dat akkoord zich tot het voorliggende verdrag? Heeft het Akkoord van Bonn een meer beperkte draagwijdte, biedt dat een meerwaarde? Of is er overlapping?

Sabine de Bethune vraagt waarom het zo lang heeft geduurd voor dit verdrag van 1990 aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd. Kan de minister toelichten wat er op het federale niveau met deze teksten is gebeurd?

Minister *Joke Schauvliege* antwoordt dat het Bonn-Akkoord alleen over de Noordzee gaat. Dat akkoord is al van toepassing en in principe is dat voldoende, maar uiteraard wil Vlaanderen zich ook in de internationale context inschakelen. In de praktijk verandert er eigenlijk weinig door de ratificatie van het voorliggende verdrag.

Wat de vraag betreft over de lange duur tot het voorleggen aan het parlement, zal de minister navraag doen. Het antwoord kan dan als bijlage bij het verslag worden opgenomen. Zij wijst er voorts op dat in de memorie van toelichting een passus is opgenomen over de instemming door de federale overheid en de gewesten. De Senaat heeft op 8 november 2012 zijn instemming betuigd, de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2012. De door de Kamer aangenomen tekst werd ter bekrachtiging voorgelegd aan de Koning, maar werd nog niet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Voor wat de gewesten betreft, heeft alleen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest al zijn instemming betuigd, wat ook al in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het Internationaal Verdrag van 1990 inzake de voorbereiding op, de bestrijding van en de samenwerking bij olieverontreiniging, gedaan te Londen op 30 november 1990, en het Protocol van 2000 inzake de voorbereiding op, de bestrijding van en de samenwerking bij de voorvallen van verontreiniging door schadelijke en potentieel gevaarlijke stoffen, gedaan te Londen op 15 maart 2000 wordt eveneens eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Marc HENDRICKX,
verslaggever

BIJLAGE:

Waarom pas nu een ontwerp van instemmingsdecreet?

Hoe komt het dat dit instemmingsdecreet er nu pas komt?

Het dossier is pas op 24 maart 2004 gemengd verklaard door de Werkgroep Gemengde Verdragen, beslissing die op 15 maart 2005 werd bekrachtigd door de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid. Pas in 2012 werd het dossier besproken en goedgekeurd door de Senaat (8 november 2012) en Kamer van Volksvertegenwoordigers (20 december 2012). Nadien volgden goedkeuring door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (ordonnantie van 27 maart 2014, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 7 mei 2014) en door het Waals Parlement (decreet van 21 december 2016, recent gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 5 januari 2017).

Vooreerst mag aangenomen worden dat in dit dossier de federale bevoegdheid zwaar doorweegt en bijgevolg de federale overheid a.h.w. 'the lead' moest nemen.

De vertraging is duidelijk op federaal niveau aan de orde geweest. In dat verband is de bespreking van de instemmingswet in de Kamer van Volksvertegenwoordigers enigszins verhelderend. Een citaat uit het verslag van de bevoegde Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen (*Parl.St.* Kamer 2012-13, nr. 53 2494/002, blz. 4):

"De heer Kristof Waterschoot (CD&V) vraagt waarom er 22 jaar is verlopen tussen de ondertekening van het Internationaal Verdrag (30 november 1990) en de indiening van dit wetsontwerp in het parlement. België is het laatste land dat het Verdrag en het Protocol ratificeert.

(...)

De vertegenwoordiger van de minister geeft aan dat de vertraging te maken heeft met louter administratieve redenen, alsook met de lange periode van lopende zaken die België recent heeft gekend. De Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om een volledige lijst op te stellen van verdragen die nog moeten worden bekrachtigd."

Pas na de federale goedkeuring zijn de instemmingen door de gewesten gevolgd.